

Sak 150/22 Tromsø kommunes høringssvar på Regional Transportplan 2022-2033

Tromsø kommune sender følgende høringssvar på Regional Transportplan 2022-2033: Planforslaget til Regional Transportplan for Troms 2022-2033 er svært omfattende og arbeidet oppfattes å være av god kvalitet. Tromsø kommune har følgende merknad til planforslaget:

1. Generelle kommentarer

Tromsø kommune er både en liten storby og en stor distriktskommune. Arealmessig er Tromsø kommune like stor som Vestfold fylkeskommune, med et areal på 2 521,27 km². Vi er dermed den tredje største bykommunen i landet. På dette arealet har vi 457 040 meter fylkesvei, 17 799 meter fylkeskommunal gang og sykkelveg, 116 fylkesveibruer og 8 fylkesvegtunneler (på til sammen 9 741 meter). Av vedlikeholdsetterslepet som omtales i regional transportplan (RTP) for Troms, ligger således ikke ubetydelige deler av dette arealet i Tromsø kommune.

Tromsø kommune har siden 2001 vokst med over 20 000 mennesker. Vedlikeholdet og utbygging av infrastruktur har ikke fulgt denne utviklinga.

Andre momenter som er særegent for Tromsø kommune er vårt subarktiske klima, i kombinasjon med voldsomme snømengder. Dette medfører behov for en type vinterdrift som få andre kan sammenligne seg med. Denne vinterdrifta medfører dessverre uforholdsmessig stor slitasje på veinettet.

2. Fylkesvei 864 fra Kroken til Oldervik

Det bemerkes at oppgraderingen av strekningen fylkesvei 864 fra Kroken til Oldervik ikke er med i planprogrammet og derfor ikke berammet med midler. I stedet beskrives strekningen, frem til Grøtsund havn, i et eget avsnitt hvor det konkluderes med at oppgradering av veistrekningen med gang og sykkelvei må forhandles om med Tromsø kommune. Tromsø kommune synes det er merkelig at denne sentrale fylkesveien ikke omtales som et fylkeskommunalt ansvar. Fylkesvegen er smal, i dårlig stand, med mange bakketopper og svinger, og nesten uten gang- og sykkelstier.

Vi viser også til at Tromsø kommune tok opp denne problemstillinga i vårt høringsinnspill til forrige regional transportplan:

«For Tromsø kommune er det viktig å fremheve fylkesveg 53, for å kunne maksimere gevinstene som ligger i Grøtsund havne- og industriområde. Dette området er en del av Tromsø kommunes langsiktige næringsarbeid, og er også viktig for måloppnåelse i forhold til Troms fylkeskommune planer og strategier.»

Grøtsund havn er et strategisk næringsareal, og helt sentral for Tromsø kommunes utviklingsmuligheter innenfor maritim mekanisk industri, og grønn industriell omstilling med blant annet produksjon av innsatsfaktorer til kraftsektoren, og energilagring. I tillegg til å være avgjørende for fremtidig verdiskaping med hensyn til å skape nye arbeidsplasser, vil arealet med aktiviteten som er foreslått lokalisert der, være instrumentell for at Tromsø kommune og regionen kan stå i spissen av det grønne skiftet og utnyttet potensialet som ligger i nordområdene på en bærekraftig måte.

Grøtsund havn er også av regional betydning, da området har kai-infrastruktur av en dimensjon som ikke finnes andre steder i regionen, noe som må vektlegges i prioriteringen. Videre vil området også kunne bidra til å flytte mer av veitransporten over til sjø i fremtiden. Grøtsund havn er tilrettelagt for å være et fremtidig logistikknutepunkt i Arktis. Samtidig ser vi at akseltrykket på dagens veg legger store begrensinger på aktiviteten i området.

Tromsø kommune vil også påpeke at fylkesvei 864 er del av fylkeskommunens egen strategi «fra kyst til marked». Strekningen som omfattes av rekkefølgekravene i gjeldende reguleringsplan, er en betydelig del av strekningen ut til Oldervik, som er en av kommunens og regionens viktigste fiskerihavner. Det er derfor andre næringsaktører som også vil ha nytte av oppgraderingen.

Fylkesvei 864 går gjennom ett av våre tettsteder. Det er pt. 150 barneskolebarn som har denne veien som sin daglige skolevei til Skjelnan skole. Deres skolevei har verken gang- og sykkelveg eller trygge krysningspunkter eller ordna ventearealer for buss.

Tromsø kommune er pålagt av Forsvarsdepartementet å ta imot allierte, reaktordrevne fartøy ved Grøtsund industri- og offshorehavn. På bakgrunn av dagens beredskapssituasjon opplever vi en sterk økende tilstedeværelse av allierte fartøy. Disse fører både til slitasje på veien, men ikke minst til forhøya tungtrafikk på denne skoleveien. Beboere langs veien opplever situasjonen som sterkt krevende og utrygg for sine barn og myke trafikanter. Det er ingen omkjøringsmuligheter på veistrekninga. I tillegg kan bemerkes at området rundt Vågnes defineres som lokalsenter i distrikt i den forestående revideringen av kommuneplanens arealdel for Tromsø kommune, og dermed vil det legges opp til en viss boligfortetting i området i fremtiden.

RTP sier at trafiksikkerhet skal prioriteres der behovet er størst og at trygge og fremkommelige fylkesveier er en forutsetning for næringsvirksomhet gode levekår. Utbygging av gang og sykkelvei til Grøtsund vil være avgjørende for at innbyggerne i området skal kunne velge andre transportmetoder enn bil.

Tromsø kommune ber om at oppgradering av fylkesvei 864 gis høy prioritet, samt at det uttrykkes en tydelig fremdrift for oppgraderingen, og at det settes av midler til dette i handlingsprogrammet til Regional Transportplan for Troms 2022-2033. Veistrekningen sjekker av for alle dimensjonene i bærekraftsmålene og en rekke av hovedmålene og delmålene i RTP.

3. Andre fylkeskommunale veier

Tromsø havn er kjent som Norges største fiskerihavn i landinger av fanget fisk. Hovedsakelig består disse landingene fra fartøy som fisker i Barentshavet, fra Norge, EU og Russland, som lander frossen fisk ved de tre frysehotell som befinner seg i Tromsø. Så langt i 2021 er 46 % av totalkvantum landet i Troms og Finnmark landet i Tromsø kommune.

Fiskebrukene i Tromsøs distrikter har en omsetning opp mot 100 millioner kroner årlig. Tromsø kommune har også Norges største kystflåte med 200 fartøy opptil 34 meter.

I Tromsø kommunes innspill til siste revisjon av Nasjonal Transportplan har vi bedt om øverst prioritering av fiskerikaiene våre i **Brensholmen, Tromvik og Oldervik**.

Etter vår vurdering må infrastruktur til havs og til lands må sees i sammenheng. Dette gjelder både for fiskerihavner og andre havneanlegg. For Tromsø som fiskeriby og logistikknutepunkt er det avgjørende å sikre gode forbindelser mellom de ulike havnene til sjøs og langs vei.

4. Busstilbudet

Tromsø kommune er bekymra for hvorvidt busstilbudet i Tromsø er rett dimensjonert for fremtiden. Med gjennomføring av Tenk Tromsø er det påregnelig at behovet for buss vil øke betydelig i Tromsø. Det blir derfor grunnleggende viktig at det er en beredskap for å øke frekvensen på sentrale bussruter og at det fra fylkeskommunen sin side er satt av driftsmidler for å handtere en slik vekst. I denne sammenhengen vil vi spesielt peke på ruter som går mellom bydelene og sentrale arbeidsplasser som Sentrum, Giæverbukta og Breivika.

Videre vil Tromsø kommune påpeke at det er manglende framkommelighet for gående og syklist langs viktige fylkeskommunale bruer i Tromsø. Det er derfor nødvendig med alternativ framkomst for syklist og gående langs Tromsø Sundbrua og Sandnessundbrua. Tromsø kommune har et prosjekt for **elektriske byferger** over sundet, som vil avhjelpe dette problemet og forventer at dette også blir en del av fylkeskommunen sine planer.

5. Skredsikring

Tromsø kommune er tilfreds med at flere av våre rasutsatte veier er prioritert inn for skredsikring; Fv 7768 Grøt fjorden, Fv 7900 Holmbuktura og Fv 91 Breivikeidet. Flere av disse stedene er skolevei og daglig pendlervei for flere av våre innbyggere og uten at der eksisterer omkjøringsmuligheter.

6. Trygge skoleveger

Tromsø kommune er både en bykommune og en stor distriktskommune. Mange skoler har dermed fylkesvei som skoleveg. I den forestående revidering av kommuneplanens arealdel legges det opp til at skolene vil fungere som lokalsenter, hvor det legges opp til noe fortetting. Derfor vil det være viktig at fylkesveiene rundt disse skolene sikres med trygge overganger, gang og sykkelveier, veilys og busstopp.

7. Ullsfjordforbindelsen (UFB)

Tromsø kommune viser til arbeidet med fergefri forbindelse mellom Tromsø og Nord-Troms/Finnmark, som også betyr trygg rassikker vei for bygdene nord for Holmbuktura og for bygdene Sjørsnes og Skarmunken, som i dag til stadig er isolert ved ras og rasfare.

UFB / Nordområdevegen er det prosjektet i Nord-Norge som kan redusere lengst avstand og dermed mest utslipp. Realisering av store nye veiforbindelser skal imidlertid ikke gå på bekostning av veivedlikehold av allerede eksisterende fylkesveier. Tromsø kommune støtter TFFK sitt syn om at UFB er et nasjonalt viktig prosjekt og at det dermed bør realiseres av staten.